

przemocy zdecydowanie najczęściej byli mężczyźni – ich odsetek w ogólnej liczbie sprawców wahał się na przełomie lat 2007-2013 między 95,6% a 90,2%. Odsetek kobiet wśród sprawców przemocy domowej wahał się w tym okresie między 4,2% a 9%, natomiast odsetek osób nieletnich osiągał marginalne wartości i najwyższy był w 2012 roku – 1,2%.

Na przestrzeni lat 2007-2013 w województwie kujawsko-pomorskim większości aktów przemocy domowej dokonano pod wpływem alkoholu. Odsetek sprawców, którzy stosowali przemoc domową w stanie upojenia alkoholowego, zmalał jednak w tym okresie z 81,6% w 2007 roku do 61,8% liczby wszystkich sprawców w roku 2013.

Przemoc w rodzinie stanowi jeden z powodów korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. W 2013 roku pomocy z tego tytułu udzielono 1 732 rodzinom, w tym 5 515 osobom w tych rodzinach. W przeciwdziałaniu zjawisku przemocy w rodzinie bardzo ważna jest profilaktyka. Aby skutecznie zapobiegać zachowaniom przemocowym należy od najmłodszych lat uczyć dzieci skutecznego rozwiązywania konfliktów bez użycia siły czy agresji słownej. Niewystarczająca jest również świadomość społeczeństwa w tym względzie, ważne staje się więc prowadzenie kampanii informacyjnych w celu dalszego podnoszenia poziomu świadomości społeczeństwa i umiejętności rozpoznawania przemocy. Konieczny jest również rozwój sfery poradnictwa rodzinnego i ośrodków interwencji kryzysowej, których mamy w regionie zaledwie osiem.

2.3. Niski poziom kapitału społecznego

Zgodnie z dokumentem *„Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności”*: *„Kapitał społeczny to potencjał zgromadzony w społeczeństwie i w jednostkach w postaci instytucji, norm, wartości, zachowań, tworzący podstawę dla budowania opartych na zaufaniu relacji społecznych, które sprzyjając współpracy, kreatywności i wymianie wiedzy, przyczyniają się do osiągnięcia celów, których osoby indywidualne nie byłyby w stanie samodzielnie zrealizować”*⁵⁸. Patrząc na województwo kujawsko-pomorskie, wydaje się, iż liczba jakichkolwiek działań zachęcających do jego pomnażania jest niewystarczająca.

Według *„Diagnozy Społecznej 2013”* województwo kujawsko-pomorskie pod względem ogólnej oceny poziomu kapitału społecznego plasowało się na 12 miejscu w kraju⁵⁹. Wynik ten należy odczytywać pozytywnie, ponieważ oznacza to awans w tym aspekcie w stosunku do roku 2011,

⁵⁸ 09.11.2012. *Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności*, Warszawa.

⁵⁹ 2014. *Diagnoza Społeczna 2013. Warunki i jakość życia Polaków. Raport*, red. J. Czapiński T. Panek, Warszawa: Rada Monitoringu Społecznego.